

תורה אור • פרשת בא • מאמר 1

בעצם היום הזה יצאו כל צבאות ה' מארץ מצרים

”ביום הזה יצאו כל צבאות הו”

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ”ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק

LikuteiTorah.com

הפרשה החסידית

[/likuteitorah.com/he/torah-ohr/bo/1](https://likuteitorah.com/he/torah-ohr/bo/1)

1 בעצם היום הזה יצאו כל צבאות ה' מארץ מצרים. הנה ארז"ל על חנה מיום שכרא הקב"ה את עולמו לא היה אדם שקראו להקב"ה צבאות עד שבאת חנה כו'.

"בעצם היום הזה יצאו כל צבאות ה' מארץ מצרים". חז"ל אמרו על חנה: "מיום שכרא הקב"ה את עולמו לא היה אדם שקרא להקב"ה צבאות, עד שכאה חנה" וכו'.

דהיינו שהיא פתחה תחלה לקרות הקב"ה הוי"ה צבאות ואמר הקב"ה עתיד בן שלך לפתוח בנבואה בשם זה

כלומר, היא הייתה הראשונה שהחלה לקרוא לקב"ה "הוי" צבאות". והקב"ה אמר: "עתיד בנך לפתוח בנבואה בשם זה".

כמ"ש ויאמר שמואל כה אמר ה' צבאות פקדתי כו'. והנביאים האחרונים נבאו בשם זה ובפרט חגי זכרי' ומלאכי יותר מכולן.

כמו שכתוב: "ויאמר שמואל: כך אמר ה' צבאות: פקדתי" וכו'. גם הנביאים המאוחרים ניבאו בשם זה, ובייחוד חגי, זכריה ומלאכי — יותר מכולם.

וקיי"ל (ספ"ד דשבועות) דצבאות הוא מן השמות שאינן נמחקין. והנה מתחלה יש להקדים ענין השמות מהו.

וההלכה היא (בסוף הפרק הרביעי של שבועות) שצבאות הוא אחד מהשמות שאינם נמחקים. תחילה יש להקדים ולבאר מה עניינם של השמות.

גם מעלת שם המיוחד שם הוי"ה על שאר השמות ואח"כ ית' אי"ה ענין שם צבאות.

[יש להקדים ולבאר] גם את מעלתו של השם המיוחד, שם הוי", על שאר השמות. לאחר מכן יתבאר, בעזרת ה', עניינו של השם צבאות.

הנה ידוע שמהותו ועצמותו של הא"ס ב"ה הוא פשוט בתכלית הפשיטות ולא שייך כלל במהו"ע ענין התוארים שנמצאו שכינו לו ית' בתורה ובדברי הנביאים ובדברי רז"ל כמו חכם חסיד רחמן כו' וכיוצא בהן.

ידוע שמהותו ועצמותו של אין סוף ברוך הוא פשוטה בתכלית הפשיטות, ואין שייכות כלל לייחס למהותו ועצמותו תיאורים — אלה המופיעים ככינויים לו בתורה, בדברי הנביאים ובדברי חז"ל — כגון חכם, חסיד, רחמן וכיוצא באלה.

כי הוא ית' מרומם ונשגב ומובדל מכל גדרים אלו שהחכמה שהיא המעלה הראשונה בנבראים היא נחשבת כעשייה גשמי לגבי מהותו ועצמותו ית'.

שהרי הוא ית' נעלה ונשגב ומובדל מכל הגדרים האלה, עד שחכמה, שהיא המעלה הראשונה בנבראים, נחשבת כעשייה גשמית ביחס למהותו ועצמותו ית'.

2 ומכ"ש בחי' המדות וכמאמר דלאו מכל אלין מדות איהו כלל וכנודע. ואעפ"כ יש מציאות ענין התוארים הללו שבאו בתנ"ך ובדחז"ל.

ועל אחת כמה וכמה בחינת המדות, וכמאמר: "הוא אינו מכל המדות הללו כלל", כידוע. ואף על פי כן, יש ממש בתוכן התיאורים הללו המופיעים בתנ"ך ובדברי חז"ל.

דהיינו ע"ד מארז"ל במקום שאתה מוצא גדולתו כו' שם אתה מוצא ענותנותו שהוא ית' משפיל א"ע להיות מתלבש בעשר כלים דאצילות שהן בחי' חו"ג כו'.

כלומר, על דרך מאמר חז"ל: "במקום שאתה מוצא גדולתו" וכו', "שם אתה מוצא ענותנותו". [הכוונה היא] שהוא יתברך משפיל את עצמו ומתלבש בעשרת הכלים של אצילות, שהם בחינות חסד וגבורה וכו'.

3 וג"ר חב"ד ואז שייך לקרותו בתוארים שנק' חכם מצד התלבושותו בחכמה וכמאמר אליהו אנת חכים פי' שמספר בענותנותו שמשפיל א"ע להתלבש בבחי' כלי החכמה עם היות שהחכמה אין ערוך אליו כלל כנ"ל.

וכן בשלוש הספירות הראשונות — חכמה, בינה ודעת. אז ראוי לכנות אותו בתיאורים, ולומר שהוא "חכם" משום שהוא מתלבש בחכמה, כפי שאמר אליהו: "אתה חכם". כלומר, אליהו מספר על ענותנותו של ה': הוא משפיל את עצמו ומתלבש בבחינת כלי החכמה, אף שהחכמה אינה בערך אליו כלל, כפי שנאמר לעיל.

וכן משפיל א"ע להתלבש בבחי' חסד ונק' אז הגדול או חסיד וזהו שהגדולה היא ענותנותו

וכך הוא משפיל את עצמו ומתלבש בבחינת חסד, ואז מכנים אותו "הגדול" או "חסיד". וזהו פירוש הדבר שהגדולה היא ענותנותו.

שע"י ענוה והשפלה שהשפיל א"ע להתלבש במדת חסד אז דייקא שייך לקרותו גדול משא"כ מהו"ע מרומם מגדר זה כנ"ל.

דווקא בזכות הענוה והשפלות, שבאמצעותן השפיל את עצמו והתלבש במידת החסד, ראוי לכנות אותו "גדול"; ואילו עצמותו ומהותו נעלות מעל להגדרה זו, כפי שנאמר לעיל.

4 והנה שמותיו של הקב"ה הם הכלים דע"ס דאצי' שמתלבש בהן אוא"ס ב"ה ומתייחד עמהן בתכלית היחוד ע"ד דאיהו וגרמוהי חד היינו שם אל הוא בבחי' כלי החסד.

והנה, שמותיו של הקדוש ברוך הוא הם הכלים של עשר הספירות באצילות, שבהם מתלבש אור אין סוף, ברוך הוא, והוא מתייחד עמם בתכלית הייחוד, בבחינת "הוא וכליו אחד". כלומר, השם אל הוא בבחינת כלי החסד.

ושם אלקים בבחי' כלי הגבורה ושם אדנ"י בבחי' מל'. אמנם שם הוי"ה הוא הפנימי של כל השמות שהם הכלים.

והשם אלקים הוא בבחינת כלי הגבורה, והשם אדנ"י בבחינת מלכות. אך שם הוי' הוא הפנימיות של כל השמות, שהם הכלים.

כי הוא בבחי' האורות המתלבשים בתוך הכלים דהיינו בבחי' אל שהוא השם שבכלי החסד. הנה בבחי' האור הנמשך מא"ס ב"ה להתלבש בו הוא בחי' שם הוי"ה.

שהרי הוא בבחינת האורות המתלבשים בתוך הכלים. כלומר, בבחינת אל, שהוא השם שבכלי החסד: האור הנמשך מאין סוף, ברוך הוא, כדי להתלבש בו, הוא בבחינת שם הוי'.

5 וכן גם בבחי' שם אלקים שבכלי הגבורה מתלבש בתוכו שם הוי"ה שהוא בבחי' האור מא"ס המתלבש בתוך הכלים הנ"ל.

וכך גם בבחינת שם אלקים, שבכלי הגבורה: שם הוי' מלוכש בתוכו, והוא בבחינת האור מאין סוף המלוכש בכלים הנזכרים לעיל.

ועד"ז בכל השמות שאינן נמחקין שהם בבחי' הכלים. ושם הוי"ה הוא בבחי' האורות המתלבשים בהן.

וכך גם בכל השמות שאינם נמחקים, שהם בבחינת הכלים; ושם הוי' הוא בבחינת האורות המלוכשים בהם.

ולכך שם הוי"ה מצטרף עם כל השמות כמ"ש ביום עשות הוי"ה אלקים ארץ ושמים כו' וכתוב הוי"ה צבאות כו'

לכן שם הוי' מצטרף לכל השמות, כפי שנאמר: "ביום עשות ה' אלקים ארץ ושמים" וגו', וכן נאמר: "ה' צבאות" וגו'.

מפני שבחי' שם הוי"ה הוא הממשיך את האור א"ס להתלבש בשמות אלקים וצבאות שהם הכלים כו' שהוא הממוצע בין אורות וכלים ולכך הוא המחבר האורות עם הכלים:

[זאת] מפני שבחינת שם הוי' היא הממשיכה את אור אין סוף להתלבש בשמות אלקים וצבאות, שהם הכלים כו'; הוי' הוא הממוצע בין אורות לכלים, ולכן הוא המחבר את האורות עם הכלים.

6 והנה כתיב זה שמי לעולם וזה זכרי כו'. ופי' בת"ז שמי עם י"ה שס"ה ל"ת. זכרי עם ו"ה רמ"ח מ"ע.

והנה כתוב: "זה שמי לעולם וזה זכרי" וכו'. ובתיקוני הזוהר מבואר: "שמי" עם י"ה — שס"ה מצוות לא תעשה; "זכרי" עם ו"ה — רמ"ח מצוות עשה.

והיינו שכללות התורה רמ"ח מ"ע ושס"ה ל"ת הם מושרשים בשם הוי"ה שהוא בחי' ז"א דאצי". כלומר, כללות התורה — רמ"ח מצוות עשה ושס"ה מצוות לא תעשה — מושרשת בשם הוי", שהוא בחינת ז"א באצילות.

רמ"ח מ"ע נמשכים מבחי' החסדים שבז"א ושס"ה ל"ת מבחי' הגבורות שבז"א ובהם נכללים כל פרטי הדינים דא"ה כשר ופסול חייב וזכאי כו'.

רמ"ח מצוות עשה נמשכות מבחינת החסדים שבז"א, ושס"ה מצוות לא תעשה מבחינת הגבורות שבז"א. בהן כלולים כל פרטי הדינים של איסור והיתר, כשר ופסול, חייב וזכאי וכו'.

שההיתר והכשר נמשך מבחי' החסד דז"א והעובר אל"ת ממשיך עליו מבחינת הגבורות להיות נענש כו' שהרי ההיתר והכשר נמשכים מבחינת החסד שבז"א, ואילו מי שעובר על מצוות לא תעשה ממשיך עליו מבחינת הגבורות, כדי להיענש וכו'.

ואור א"ס ב"ה הוא מלוכש בכלים דז"א עד דאיהו וגרמוהי חד כדלעיל וזהו בחי' שם הוי"ה.

ואור אין סוף ברוך הוא מלוכש בכלים של ז"א, עד ש"הוא וכליו אחד", כנ"ל; וזהו בחינת שם הוי'.

7 ובזה יובן מה שבכל התורה לא נזכר שם צבאות רק שם הוי"ה לבדו רק חנה אמרה ה' צבאות.

בכך יובן מדוע בכל התורה לא נזכר השם צבאות, אלא רק שם הוי' לבדו, ורק חנה אמרה "הוי' צבאות".

כי מרע"ה שזכה שתנתן התורה על ידו היינו לפי שהמשיך התלבשות אור א"ס בכלים דז"א.

משה רבנו, שזכה שהתורה תינתן על ידו, זכה לכך משום שהמשיך את התלבשות אור אין סוף בכלים של ז"א.

ומשם נמשך התורה כנ"ל (ומשם היתה נבואתו כי עיקר נבואתו היתה מאצי" רק דרך מעבר נמשך על ידי הבריאה כמ"ש בשער הקדושה להרח"ו ח"ג שער ו') אבל לא המשיך שיהיה ג"כ התלבשות אור א"ס בבי"ע

ומשם נמשכת התורה, כנ"ל. (ומשם הייתה נבואתו, שכן עיקר נבואתו הייתה מאצילות, אלא שנמשכה בדרך מעבר דרך בריאה, כפי שכתוב בשער הקדושה לרבי חיים ויטאל, חלק ג, שער ו.) אך הוא לא המשיך שגם אור אין סוף יתלבש בעולמות בריאה, יצירה ועשיה.

ע"ד שהוא מתייחד עם כלים דאצילות כך יהי מתייחד עם כלים דבי"ע זה לא המשיך משה ולא הוצרך לזה כי המשכת התורה המשיך מבחי אצילות ממש.

כשם שהוא מתייחד עם הכלים של אצילות, כך היה מתייחד עם הכלים של בריאה, יצירה ועשיה — המשכה זו משה לא המשיך, וגם לא נזקק לה, שכן את התורה המשיך מבחינת אצילות עצמה.

ושם מתייחד אור א"ס עם הכלים עד דאיהו וגרמוהי חד כנ"ל. משא"כ בבי"ע אין הגילוי כלל בהכלים (ולאו איהו וגרמוהי חד בהון כנודע)

ושם אור אין סוף מתייחד עם הכלים, עד ש"הוא וכליו אחד", כנ"ל. אבל בבריאה, יצירה ועשיה אין גילוי כלל בכלים (ולא "הוא וכליו אחד" בהם, כידוע).

אבל הנביאים שאחריו המשיכו את אור א"ס ב"ה שיתלבש ג"כ בכלים דבי"ע מה שלא היה כן בימי מרע"ה.

אבל הנביאים שבאו אחריו המשיכו את אור אין סוף ברוך הוא, כדי שיתלבש גם בכלים של בריאה, יצירה ועשיה — דבר שלא היה בימי משה רבנו.

והיינו שחנה פתחה תחלה בשם צבאות ואחריה נמשכו כל הנביאים שענין שם זה הוא מורה על ענין התלבשות אור א"ס בכלים דבי"ע להיות מתייחד עמהם ג"כ וכמשי"ת אי"ה.

וזהו שחנה הייתה הראשונה שפתחה בשם צבאות, ואחריה הלכו כל הנביאים; שכן שם זה מורה על התלבשות אור אין סוף בכלים של בריאה, יצירה ועשיה, כדי שיתיחד גם עמם, כפי שיתבאר בעזרת ה'.

8 והוצרכו לזה כי בימי מרע"ה שהיתה נבואתו מאצילות ע"כ המשיך להם למטה התורה משם מבחי אצילות

הם נזקקו לכך משום שבימי משה רבנו, שנבואתו הייתה מעולם האצילות, הוא המשיך אליהם למטה את התורה משם, מבחינת האצילות.

והוא היה דבר ה' בפי משה וקיימו ישראל התורה כו'. אבל בימי הנביאים שאחריו שלא היו ישראל עושין רש"מ והוצרכו הנביאים להוכיחם.

וזה היה דבר ה' בפי משה, וישראל קיימו את התורה וכו'. אבל בימי הנביאים שבאו אחריו, כשישראל לא עשו את רצון המקום, נזקקו הנביאים להוכיח אותם.

9 וענין ההפרש בין תוכחה שאומר הנביא לשאר מוכיח הוא כי בהנביא הנה התוכחה היא דבר ה' המתלבש בדבורו של הנביא ונמצא הוא ית' הוא המוכיח.

וההבדל בין תוכחה שמשמיע נביא לבין תוכחה שמשמיע כל מוכיח אחר הוא זה: אצל הנביא, התוכחה היא דבר ה' המתלבש בדיבורו של הנביא, ולכן יוצא שה' עצמו הוא המוכיח.

ולואת הוכרח להיות המשכת התורה מאצילות לבי"ע כדי שיקיימו ישראל התורה כי בהיותה באצילות כבימי משה לא היו מקיימים אותה ישראל שבימי הנביאים אחר דורו של משה מצד שנשגבה מהם והית' התורה בפ"ע והאדם בפ"ע.

משום כך היה צורך להמשיך את התורה מאצילות אל עולמות בריאה, יצירה ועשיה, כדי שישראל יקיימו את התורה. אילו נשארה באצילות, כפי שהייתה בימי משה, ישראל שבימי הנביאים, לאחר דורו של משה, לא היו מקיימים אותה, משום שהייתה נשגבת מהם; התורה הייתה עומדת לעצמה, והאדם לעצמו.

10 ולכך היה צ"ל התלבשות התורה מאצ"ל לבריאה ונמשך שם דבר ה' בפי הנביא להזהיר את ישראל שיקיימו התורה כו'. והגיע להם עי"ז התוכחה מדבר ה' ממש המתלבש בכלים דבי"ע ומשם בפי הנביא כו':

לכן היה צורך שהתורה תתלבש מעולם האצילות בעולם הבריאה, ושם יימשך דבר ה' אל פי הנביא כדי להזהיר את ישראל שיקיימו את התורה וכו'. ועל ידי כך הגיעה אליהם התוכחה מדבר ה' ממש, שהתלבש בכלים של בריאה, יצירה ועשיה, ומשם בפי הנביא וכו'.

11 והנה הגם שאין נביא רשאי לחדש דבר. אך אין זה חדוש ותוספת על תורת מרע"ה.

והנה, אף שנביא אינו רשאי לחדש דבר, אין בכך חידוש או תוספת על תורת משה רבנו, עליו השלום.

רק המשכת התורה בלי תוס' וגרעון מאצילות לבריאה. וזהו ענין שם צבאות שנז' בנביאים כי צבאות הוא לשון חיילות.

אלא זו המשכת התורה, בלי תוספת ובלי גרעון, מאצילות לבריאה. וזהו ענינו של השם צבאות, הנזכר בדברי הנביאים, שכן "צבאות" הוא לשון חיילות.

והם גדודי נשמות ומלאכים דבריאה אשר אין מספר לגדודיו והם נבראים ומחודשים מאין ליש ממש.

אלה הם גדודי הנשמות והמלאכים שבבריאה, שעליהם נאמר "אין מספר לגדודיו"; הם נבראים ומתחדשים מאין ליש ממש.

ואינן אלהות כלל כמו אצילות שהוא בחי' אלהות ממש ואעפ"כ הנביאים המשיכו שיתלבש בהם אור א"ס ב"ה בתכלית היחוד

והם אינם אלקות כלל, בשונה מאצילות, שהיא בחינת אלקות ממש. ואף על פי כן, הנביאים המשיכו שאור אין סוף, ברוך הוא, יתלבש בהם בתכלית הייחוד,

כמו שנתלבש בכלים דאצי' עד דאיהו וגרמוהי חד עד שיהיה נק' האור א"ס המלוכש בהם בשם צב(אות שהוא שם התואר שהוא עצמו הוא בחי' הצבאות ממש כענין איהו וגרמוהי חד שבאצי' שהוא עצמו הוא הדעה כו').

כפי שהוא מתלבש בכלים דאצילות, עד ש"הוא וכליו אחד"; עד שהאור אין סוף המלוכש בהם נקרא בשם צבאות (שהוא שם תואר, כלומר שהוא עצמו בחינת הצבאות ממש, כענין "הוא וכליו אחד" שבאצילות, שבה הוא עצמו הדעה כו').

כך מתייחד בכלי' דבי"ע עד שהוא עצמו הוא הצבאות כו'. ולא שהם נפרדים בפ"ע רק שבטלים אליו אלא שמתייחד עמהן ממש.

כך הוא מתייחד עם הכלים דבריאה, דיצירה ודעשיה, עד שהוא עצמו הצבאות כו'. ואין הכוונה שהם נפרדים בפני עצמם ורק בטלים אליו, אלא שהוא מתייחד עמם ממש.

וכמשל יחוד וחבור הנשמה עם הגוף שהגם שהגוף הוא הכלי והעיקר היא הנשמה עכ"ז מתאחדת עם הגוף שנק' אדם הנשמה שבגוף ואין להגוף שם בפ"ע כו' וכהדין קמצא דלבושי' מיניה וביה.

וזה כמו משל הייחוד והחיבור של הנשמה עם הגוף: אף שהגוף הוא הכלי והעיקר הוא הנשמה, בכל זאת היא מתאחדת עם הגוף, עד שהנשמה שבגוף נקראת "אדם", ואין לגוף שם בפני עצמו כו'; וכדין קמצא דלבושיה מיניה וביה.

וכמו שקורין לאדם שלמד חכמה בשם חכם הנה החכמה קודם שלמדה היא מהות בפ"ע זולת האדם שלמדה והאדם מהות בפ"ע.

וכמו שאדם שלמד חכמה נקרא "חכם": קודם שלמד אותה, החכמה היא מהות בפני עצמה, נפרדת מן האדם שלמדה, והאדם הוא מהות בפני עצמו.

וכשקנה החכמה נק' חכם ע"ש החכמה שהוא שם התואר. כך עדי"מ למעלה עם היות הכלים דבי"ע הם מהות בפ"ע בחי' נשמות ומלאכים נבראים רק שבטלים אליו ית'.

וכאשר הוא רוכש את החכמה, הוא נקרא "חכם" על שם החכמה, שזהו שם תואר. כך גם, בדרך משל, למעלה: אף שכלי בריאה, יצירה ועשיה הם ישות בפני עצמה, בחינת נשמות ומלאכים נבראים, הרי הם בטלים אליו ית' בלבד,

אך עכ"ז ע"י שהמשיכו הנביאים להיות גלוי אוא"ס ב"ה בהם ע"ד יחודו באצ"י אז נק' הוא ית' הוי"ה צבאות שהוא שם התואר שהוא ית' הוא אחד עם הצבאות הנ"ל ואינן נפרדים כו'.

אך אף על פי כן, מכיוון שהנביאים המשיכו בהם גילוי של אור אין סוף ברוך הוא, בדומה לייחודו באצילות, הוא ית' נקרא אז "הוי' צבאות", שהוא שם תואר: הוא ית' אחד עם הצבאות הנזכרים לעיל, והם אינם נפרדים וכו'.

ולכן שם הוי"ה מצטרף לשם צבאות כי שם הוי"ה הוא באצ"י והוא המשכת אוא"ס בכלי' דאצ"י ואם כן כדי שיתמשך אור א"ס בבי"ע הוא על ידי שם הוי"ה בתחלה וזהו הוי"ה צבאות.

ולכן שם הוי' מצטרף לשם צבאות: שם הוי' הוא באצילות, והוא המשכת אור אין סוף אל הכלים דאצילות. ואם כן, כדי שאור אין סוף ימשך בבריאה, יצירה ועשיה, הדבר נעשה תחילה באמצעות שם הוי'; וזהו "הוי' צבאות".

ולאחר שהמשיכו הנביאים בחי' זו אזי הוכיחו את ישראל בשם זה כי מבחי' זו שבבריאה נמשך הנבואה להנביא דבר ה' ממש הוא המוכיח את ישראל ולא דמי כלל לשאר מוכיח כו' שהיא תוכחת הנברא וזוהי תוכחת הבורא ית' ממש.

ולאחר שהנביאים המשיכו בחינה זו, הם הוכיחו את ישראל בשם זה. שכן מבחינה זו שבבריאה נמשכת הנבואה אל הנביא, ודבר ה' ממש הוא המוכיח את ישראל. אין זו כלל תוכחה של מוכיח אחר וכו', שהיא תוכחתו של נברא, אלא תוכחתו של הבורא ית' ממש.

והכח להמשכה זו שיהיה אור א"ס מתלבש בבי"ע ע"ד הנ"ל כבאצ"י המשיכו הנביאים מבחי' העיגול והסוכ"ע אשר שם כחשכה כאורה שוין השוה ומשוה קטן וגדול שהוא דוקא יכול לישפל א"ע למטה מטה גם בבי"ע

ואת הכוח להמשכה זו, שאור אין סוף יתלבש בבריאה, יצירה ועשיה כפי שתואר לעיל, כמו באצילות, המשיכו הנביאים מבחינת העיגול ומבחינת סובב כל עלמין, ששם "כחשכה כאורה" — הם שווים; "המשווה ומשוה קטן וגדול". דווקא בחינה זו יכולה להשפיל את עצמה מטה מטה, גם אל תוך בריאה, יצירה ועשיה,

כי קמיי ית' כולם שוים וכמ"ש ומתחת זרועי עולם) (ובזה יובן מ"ש בחנה ותתפלל על ה' כו'

כי לפניו ית' כולם שווים, וכמו שכתוב: "ומתחת זרועות עולם".) (ובכך יובן מה שכתוב בחנה: "ותתפלל על הוי"י וכו',

ותאמר הוי"ה צבאות שכדי להמשיך בחי' צבאות הוצרך להמשיך מבחי' על הוי"ה היינו למעלה משם הוי"ה כמבואר הפי' בזה במ"א. ע' בפ' משפטים ע"פ לא תהי' משכלה ועקרה כו'):

"ותאמר הוי' צבאות". כדי להמשיך את בחינת צבאות, היה צורך להמשיך מבחינת "על הוי"י", כלומר, למעלה משם הוי', כפי שמוסבר פירוש הדבר במקום אחר. ראו בפרשת משפטים, על [הפסוק] "לא תהיה משכלה ועקרה" וכו'.

12 וז"ש בעצם היום הזה יצאו כל צבאות וגו'. פי' צבאות הוי"ה הוא לשון סמוך שהצבאות נטפל לשם הוי"ה אבל אינו לשון שם התואר כמו הוי"ה צבאות.

וזהו [הפירוש של] מה שכתוב: "בעצם היום הזה יצאו כל צבאות וגו'". כלומר, "צבאות הוי"י" הוא סמיכות, שבה הצבאות טפלים לשם הוי'; אבל אין זה שם תואר, כמו "הוי' צבאות".

והיינו בחי' הנצוצים שנתבררו בגלות דמצרים ונתעלו ליכלל בשם הוי"ה הם הנק' צבאות הוי"ה כי רפ"ח נצוצים נפלו בשבחה"כ ומזה נתברר בגלות מצרים ר"ב נצוצים וע"ז נאמר וינצלו את מצרים.

כלומר, בחינת הניצוצות שהתבררו בגלות מצרים ועלו להיכלל בשם הוי' — הם הנקראים "צבאות הוי"י". שהרי רפ"ח ניצוצות נפלו בשבירת הכלים, ומהם התבררו בגלות מצרים ר"ב ניצוצות, ועל כך נאמר: "וינצלו את מצרים".

13 וז"ש וגם ערב רב עלה אתם. וכתוב רב לך כו'. ופי' וענין שנק' צבאות הוי"ה בחי' טפל וסמוך לשם הוי"ה. הענין כי מספר רפ"ח נצוצים הם מבחי' שמות ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן כו'.

וזהו [פירוש] הכתוב: "וגם ערב רב עלה אתם"; ונאמר: "רב לך" וכו'. והביאור והמשמעות של הכינוי "צבאות הוי"י" — בחינה שהיא טפלה וסמוכה לשם הוי' — הם כך: מספר רפ"ח הניצוצות נובע מבחינת השמות ע"ב, ס"ג, מ"ה וב"ן וכו'.

14 וכאשר נתבררו מבי"ע לחזור לשרשם אז אינם נקראים בשמות אלו כלל מפני שנתכללו במקורם בתכלית היחוד לכך אינם עולים בשם כלל. והמשל בזה כשהאדם משכיל בגדולת ה' בהתבוננות והשגה אזי נרגשת ההשגה בבחי' יש ודבר.

וכשהם מתבררים מעולמות בריאה, יצירה ועשיה כדי לחזור לשרשם, הם אינם נקראים עוד בשמות האלה כלל, משום שנכללו במקורם בתכלית היחוד; לכן אין להם שם כלל. והמשל לכך: כאשר אדם משיג את גדולת ה' באמצעות התבוננות והשגה, ההשגה מורגשת אצלו כמשהו, כישות.

אבל כשנתבטל במציאות לגמרי אז אינו מרגיש ההשגה והבטול בבחי' יש ודבר מה כ"א הוא בטל לגמרי בתכלית הבטול בלי הרגשה כלל.

אבל כאשר הוא בטל במציאות לגמרי, הוא אינו מרגיש את ההשגה ואת הביטול כמשהו, כישות כלשהי; אלא הוא בטל לגמרי, בתכלית הביטול, בלי שום הרגשה.

כך עד"מ הנצוצים דתהו שנפלו בשבירה יש להן שמות שזה מורה בחי' יש ודבר עד שנק' בשם שזהו הגילוי לזולתו כמו האדם שבפ"ע א"צ לשם רק שחבירו קוראו בשם.

כך, על דרך משל, לניצוצות דתהו שנפלו בשבירה יש שמות. הדבר מורה על כחינת ישות, עד כדי כך שהם נקראים בשם; שכן שם מבטא גילוי לזולת. אדם כשהוא לעצמו אינו זקוק לשם, ורק חברו קורא לו בשם.

15 וכיון שנתבררו וחזרו למקורם בתכלית הבטול להתכלל באלקות אזי אין להם שמות כלל. ולכן נק' אז

צבאות הוי"ה שהם טפלים וסמוכים ונכללים בשם הוי"ה

וכיון שהם התבררו וחזרו למקורם בביטול מוחלט, כדי להיכלל באלוקות, שוב אין להם שמות כלל. לכן הם נקראים אז "צבאות הוי"ה", שכן הם טפלים להוי", סמוכים אליו ונכללים בשם הוי".

ופי' הוציא ה' את בני ישראל על צבאתם היינו שנש"י הן למעלה מבחי' ניצוצין הנ"ל:

ופירוש "הוציא ה' את בני ישראל על צבאותם" הוא שנשמות ישראל הן למעלה מבחינת הניצוצות הנזכרים לעיל.

על המהדורה

המהדורה הזאת כוללת לשון המאמר והתרגום לעברית של ימינו.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

התרגום שלנו לעברית של ימינו, מתוך התרגום האנגלי שלנו מלשון הקודש, בלי הערות קה"ת: CC BY 4.0.

המהדורה כולה: CC BY-NC 4.0. מותר להעתיק, להדפיס ולהפיץ בחינם, בציון Kehot Publication Society ו־likuteitorah.com; אסור למכור.
/https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0

התרגום לעברית נעשה מהמהדורה האנגלית של likuteitorah.com בעזרת בינה מלאכותית (openai/gpt-6-luna-pro:batch), כשלשון המאמר לצדו לבדיקה. עדיין לא עבר עריכה אנושית. כל דבר חשוב יש לבדוק מול לשון המאמר.

הרבי ביקש ללמוד את מאמרי פרשת השבוע, «הפרשה החסידית», באותו שבוע, מחולקים לשבעת ימיו (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725). למה ללמוד, וברכות הרבי: /likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha (Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309).

מיזם חינוכי ולא מסחרי. אין כאן מכירה. אין שיוך לקה"ת, ל־Sefaria או לספריית ליובאוויטש. © likuteitorah.com

מתוך /likuteitorah.com/he/torah-ohr/bo/1

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק